

"הַשְׂרַח הַחֲלָבִי" לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר שמות
פרשת וארא

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005

לנו עשו והנה עבדיך מכים
 וחסאת עמך: ויאמר נרפם
 אתם נרפם על-כן אתם
 אמרים נלכה נזבחה ליהוה:
 ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן
 לכם ותכן לבנים תתנו: ויראו
 שטרי בני-ישראל אתם ברע
 לאמר לא-תגרעו מלבניכם
 דבר-יום ביום: ויפגעו את-
 משה ואת-אהרן נצבים
 לקראתם בצאתם מאת
 פרעה: ויאמרו אלהם ירא
 יהוה עליכם וישפט אשר
 הבאשתם את-דיחננו בעיני
 פרעה ובעיני עבדיו לתת-חרב
 בידם להרגנו: וישב משה אל-
 יהוה ויאמר אדני למה הרעתה
 לעם הזה למה זה שלחתני:
 ומאז באתי אל-פרעה לדבר
 בשםך הרע לעם הזה והצל
 לא-הצלת את-עמך: ויאמר
 יהוה אל-משה עתה תראה
 אשר אעשה לפרעה כי ביד
 חזקה ישלחם וביד חזקה
 יגרשם מארצו:
 וארא
 ב וידבר אלהים אל-משה
 ג ויאמר אליו אני יהוה: וארא
 אל-אברהם אל-יצחק ואל-
 יעקב באל שדי ושמי יהוה לא
 נודעתי להם: וגם הקמתי את-

בריתי אתם לתת להם את-
 ארץ כנען את ארץ מגריהם
 ה אשר-גרו בה: וגם אני
 שמעתי את-נאקת בני ישראל
 אשר מצרים מעבדים אתם
 * ואזכר את-בריתי: לכן אמר
 לבני-ישראל אני יהוה
 והוצאתי אתכם מתחת
 סבלת מצרים והצילתי אתכם
 מעבדתם וגאלתי אתכם
 בזרוע נטויה ובשפטים
 גדלים: ולקחתי אתכם לוי לעם
 והייתי לכם לאלהים וידעתם
 כי אני יהוה אלהיכם המוציא
 אתכם מתחת סבלות מצרים:
 ח והבאתי אתכם אל-הארץ
 אשר נשאתי את-ידי לתת
 אתה לאברהם ליצחק וליעקב
 ונתתי אתה לכם מורשה אני
 ט יהוה: וידבר משה כן אל-בני
 ישראל ולא שמעו אל-משה
 מקצר רוח ומעבדה קשה:
 * וידבר יהוה אל-משה לאמר:
 יא באדבר אל-פרעה מלך מצרים
 וישלח את-בני-ישראל
 יב מארצו: וידבר משה לפני
 יהוה לאמר הן בני-ישראל
 לא-שמעו אלי ואיך ישמעני
 פרעה ואני ערל שפתיים:

ז
 י וידבר יהוה אל-משה ואל-
 אהרן ויצום אל-בני ישראל
 ואל-פרעה מלך מצרים
 להוציא את-בני-ישראל
 מארץ מצרים:
 יד אלה ראשי בית-אבתם
 בני ראובן בכר ישראל חנוך
 ופלוא חצרן וכרמי אלה
 טו משפחת ראובן: ובני שמעון
 ימואל וימין ואהד ויכין וצחר
 ושאול בן-הכנענית אלה
 טז משפחת שמעון: ואלה שמות
 בני-לוי לתלדתם גרשון
 וקהת ומררי ושני חיי לוי
 שבע ושלשים ומאת שנה:
 יז בני גרשון לבני ושמעי
 יח למשפחתם: ובני קהת עמרם
 ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי
 קהת שלש ושלשים ומאת
 יט שנה: ובני מררי מחלי ומושי
 אלה משפחת הלוי לתלדתם:
 כ ויקח עמרם את-יוכבד ודתו
 לו לאשה ותלד לו את-אהרן
 ואת-משה ושני חיי עמרם
 שבע ושלשים ומאת שנה:
 כא ובני יצהר קרח ונפג וזכרי:
 כב ובני עזיאל מישאל ואלצפן
 כג וסתרי: ויקח אהרן את-
 אלישבע בת-עמינדב אחות

ואציר ליכון לל רב ותערפו אין אנא אללה אלהכון אלמכריג ליכון מן תחת נקלת מצריין: 8. והבאתי - ואגיב ליכון אלא אלארץ אלדי קסמת פי אמרי לאעטי ליהא לאברהים ליצחק וליעקוב ואעטי ליהא ליכון ורתיה אנא אללה: 9. וידבר - וכלם מוסה כידא אלא בנין ישראל ולם סמעו אלא מוסה מן ציקית רוח ומן כדמיה צעביה:

10. וידבר - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 11. בא - דכול כאלים אלא פרעון מליך מצר ויבעת אלא בני ישראל מן ארצו: 12. וידבר - וכלם מוסה קדאם אללה קאיילא הוודא בני ישראל לם סמעו אליי וכיף יסמע מיני פרעון ואנא אלדג שפיף:

13. וידבר - וכלם אללה אלא מוסה ואלא אהרון ווצהון אלא בני ישראל ואלא פרעון מליך מצר ליכרגו אלא בני ישראל מן ארץ מצר: 14. אלה - הדולי רוס בית אבתהון בנין ראובן בכיר ישראל חנוך ופלוא חצרן וכרמי הדולי אטווייף ראובן: 15. ובני - ובנין שמעון ימואל וימין ואהרן ויכין וצחר ושאוול איבין כנענית הדולי אטווייף שמעון: 16. ואלה - והדולי איסמי בנין לוי לתוולדהון גרשון וקהת ומררי וסנין חייית לוי מייה וסבעה ותלתין סניה: 17. בני - בנין גרשון לבני ושמעי לאטווייפהון: 18. ובני - ובנין קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל וסנין חייאת קהת מייה ותלתה ותלתין סניה: 19. ובני - ובנין מררי מחלי ומושי הדולי אטווייף אללוי לתוולדהון: 20. ויקח - ואכד עמרם אלא יוכבד עמתו לו לל אמרה וולדית לו אלא אהרון ואלא מוסה וסנין חייאת עמרם מיה וסבעה ותלתין סניה: 21. ובני - ובנין יצהר קרח ונפג וזכרי: 22. ובני - ובנין עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: 23. ויקח - ואכד אהרון אלא אלישבע בינית עמינדב אכית נחשון לו לל אמרה

מנעיטי לעבידך ולליבין קאיילין לינא צנעו והוודא עבידך מן צירבין >מנצירבין< וכטיין עליהון קומך: 17. ויאמר - וקאל בטלין אנתו בטלין עלא דאליך אנתו קאיילין נמצי נדבח קדאם אללה: 18. ועתה - והלאן מצו כדמו ותיבין לם ינעיטי ליכון ועדד ליבין תעטו: 19. ויראו - ונצרו עראף בנין ישראל ליהון פי ראדי קאיילא לא תנקצו מן ליבנכון אמר יום פי יומו: 20. ויפגעו - וצדפו אלא מוסה ואלא אהרון מנתצבין למלאקתהון פי כרוגהון מן ענד פרעון: 21. ויאמרו - וקאלו אליהון יתגלא אללה עליכון ויחכום אלדי נשחתו אלא רחתנא פי חצרית פרעון ופי חצרית עבידו לתעטו סיף פי ידיהון ליקתלונא: 22. וישב - וריגיע מוסה קדם אללה וקאל אללה אליש אסית לל קום הדא אליש הדא בעתני: 23. ומאז - ומן חין גית אלא פרעון ליאכלים פי איסמך אסית לל קום הדא ותכליץ לם כלצת אלא קומך:

ו

1. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה הלאן תנצור אלדי אצנע לפרעון אין פי יד אלקווייה יבעתהון ופי יד אלקווייה יהגהון מן ארצו: 2. וידבר - וכלם אלרוב אלא מוסה וקאל אליה אנא אללה: 3. וארא - ותגלית אלא אברהים אלא יצחק ואלא יעקוב פי טאייק אלכאפי ואיסמי אללה לם נערפת ליהון: 4. וגם - ואיצא תבאת אלא אחרי מעהון לאעטי ליהון אלא ארץ כנען אלא ארץ מסכנהון אלא סכנו פיהא: 5. וגם - ואיצא אנא סמיעית אלא שהקית בני ישראל אלדי מצריין מכדמין ליהון ודכרת אלא אחדי: 6. לכן - לאגלי דאליך קול לבנין ישראל אנא אללה ואכריג ליכון מן תחת נקלת מצריין ואכליץ ליכון מן כדמתהון ואפיך ליכון פי צרע אלממדודיה ופי אחכם עצימין: 7. ולקחתי - ואכוד ליכון לי לל קום

וארא

כרס"ג: בדראע ממדודה ובאחכאם עמיסה. 8. נשאתי את ידי - נשבעתי בדברי, וכן ב, בעקבות ת"א (דקיימית במיכרי). 12. ישמעני - ישמע מיני - כמו בלחג המדובר: ישמע ממני. ערל שפתים - ראה להלן פסוק 30. 15. הכנענית - תרגם ללא ה"א הידיעה. 20. דדתו - אהות אביו.

18. ותכן - ראה "מתכנת", לעיל פסוק 8.

ו

3. באל שדי - כרס"ג: באלטאיק אלכאפי. על פירוש רס"ג, ראה בפירוש הראב"ע. 5. נאקת - כרס"ג: שהיק. 6. בזרוע נטויה ובשפתים גדלים -

נחשון לו לאשה ותלד לו את-
נרב ואת-אביהוא את-אלעזר
וְאֶת-אֶתְנָחֶם וְבְנֵי קְרַח אֶסִּיר
וְאֶלְקָנָה וְאֶבְיָאֶסֶף אֱלֹהִים
מִשְׁפַּחַת הַקְּרָחִי וְאֶלְעָזָר בֶּן-
אֶהֱרֹן לָקַח לוֹ מִבְּנוֹת פְּטִיאל
לוֹ לְאִשָּׁה וְתֵלֵד לוֹ אֶת-פִּינְחָס
אֱלֹהִים רֹאשִׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם
לְמִשְׁפַּחְתָּם הוּא אֶהֱרֹן וּמֹשֶׁה
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ
אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַל-עֲבֹאתָם הֵם הַמַּדְבָּרִים
אֶל-פְּרֹעֶה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם
לְהוֹצִיא אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וַיְהִי בַיּוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם

וידבר יהוה אל-משה
לאמר אני יהוה דבר אל-
פרעה מלך מצרים את כל-
אשר אני דבר אליה: ויאמר
משה לפני יהוה הן אני ערל
שפתיים ואיך ישמע אלי
פרעה:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה רֹאה
נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לִפְרֹעֶה וְאַהֲרֹן
בְּאֶחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאָה: אֵתָּה תִּדְבֹּר
אֶת כָּל-אֲשֶׁר אֶצַּו וְאַהֲרֹן
אֶחִיךָ יִדְבֹּר אֶל-פְּרֹעֶה וְשַׁלַּח

אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֶקְשֶׁה אֶת-לֵב פְּרֹעֶה וְהִדְבִּיתִי
אֶת-אֶתְנִי וְאֶת-מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם: וְלֹא-יִשְׁמַע אֲלֵכֶם
פְּרֹעֶה וְנָתַתִּי אֶת-יָדִי בַּמִּצְרַיִם
וְהוֹצֵאתִי אֶת-עֲבָאֲתִי אֶת-עַמִּי
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּשַׁפְטִים גְּדֹלִים: וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם
כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּנֹטְתִי אֶת-יָדִי
עַל-מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת-בְּנֵי-
יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם
כֵּן עָשׂוּ: וּמֹשֶׁה בֶּן-שִׁמְשׁוֹן
שֵׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן-שֵׁלֶשׁ וּשְׁמֹנִים
שָׁנָה בַּדְּבָרִם אֶל-פְּרֹעֶה:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
אֶהֱרֹן לֵאמֹר: כִּי יִדְבֹּר אֲלֵכֶם
פְּרֹעֶה לֵאמֹר תֵּנוּ לָכֶם מוֹפֵת
וְאָמַרְתָּ אֶל-אֶהֱרֹן קַח אֶת-
מִטָּה וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי-פְרֹעֶה וַיְהִי
לְתַנּוּן: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-
פְּרֹעֶה וַיַּעַשׂוּ כֵן כְּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה וַיִּשְׁלַךְ אֶהֱרֹן אֶת-מִטָּהוּ
לִפְנֵי פְרֹעֶה וּלְפָנָיו עֲבָדָיו וַיְהִי

לְתַנּוּן: וַיִּקְרָא גַם-פְּרֹעֶה
לְחַכְמָיִם וּלְמַכְשָׁפִים וַיַּעַשׂוּ
גַם-הֵם חֲרָטָמִי מִצְרַיִם
בְּלַהֲטִיהֶם כֵּן: וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ
מִטָּהוּ וַיְהִיו לְתַנּוּנִם וַיִּבְלַע

מִטָּה-אֶהֱרֹן אֶת-מִטָּתָם:
וַיַּחְזֹק לֵב פְּרֹעֶה וְלֹא שָׁמַע
אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
כְּבֹד לֵב פְּרֹעֶה מֵאֵן לִשְׁלַח
הָעָם: לָךְ אֶל-פְּרֹעֶה בְּבֹקֶר
הַיּוֹם יֵצֵא הַמִּימָה וְנִצְבֹּת
לִקְרֹאתוֹ עַל-שַׂפַּת הַיָּאֹר
וְהַמִּטָּה אֲשֶׁר-נִהְפָּךְ לִנְחָשׁ
תִּקַּח בְּיָדָהּ: וְאָמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה
אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּם שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ
לֵאמֹר שְׁלַח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי
בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא-שָׁמַעְתָּ עָד-
כֹּה: כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תִּדְרֹעַ
כִּי אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אֲנֹכִי מִכָּה |
בַּמִּטָּה אֲשֶׁר-בִּידִי עַל-הַמֵּיִם
אֲשֶׁר בַּיָּאֹר וְנִהְפְּכוּ לָדָם:
וְהִדְגָּה אֲשֶׁר-בַּיָּאֹר תִּמּוֹת
וּבֶאֱשׁ הַיָּאֹר וְנִלְאוּ מִצְרַיִם
לְשִׁתוֹת מַיִם מִן-הַיָּאֹר:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
אָמַר אֶל-אֶהֱרֹן קַח מִטָּה
וְנִטָּה-יָדָהּ עַל-מִימֵי מִצְרַיִם
עַל-נְהַרְתָּם | עַל-יַאֲרֵיהֶם
וְעַל-אֲגַמִּיָּהֶם וְעַל כָּל-מְקוֹה
מִימֵיהֶם וַיְהִי-דָם וַיְהִי דָם
בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבַעֲצִים
וּבִאֲבָנִים: וַיַּעַשׂוּ כֵן מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר | צִוָּה יְהוָה וַיֵּרָם
בַּמִּטָּה וַיִּךְ אֶת-הַמֵּיִם אֲשֶׁר

9. בי - אין יכלים אליכון פרעון קאיילא געלוי ליכון ברהאן ותקול אלא אהרון כוד אלא עצייתך ורמי קדאם פרעון יציר לתעבאן: 10. ויבא - ואיגא מוסה ואהרון אלא פרעון וצנעו כידא כאלדי ווצא אללה ורמא אהרון אלא עצייתו קדאם פרעון וקדאם עבירו וצאר לתעבאן: 11. ויקרא - ונדא איצא פרעון אלעולמא ולסחרין וצנעו איצא הימא מנגמין מצר פי רכוותהון כידא: 12. וישלכו - ורמו רגול עצייתו וצארו ליתועבין ובלעית עציית אהרון אלא עצייתהון: 13. ויחזק - וקווי קלב פרעון ולם סמיע אליהון כאלדי כלם אללה: 14. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה תקיל קלב פרעון מביריד ליבעת אלקום: 15. לך - מצי אלא פרעון פיל ציביח הוודא כריג לל מא ותנתיציב למלאקיתו עלא חפית בחר אלניל ואלעצייה אלדי נקלב לתעבאן תאכוד פי ידיך: 16. ואמרת - ותקול [אליה] אללה אילאה אליהוד בעתני אליך קאיילא בעאת אלא קומי ויכדמו קידמי פיל בר והוודא לם סמיעית חיתא הלאן: 17. כה - כידא קאל אללה פי האדי תעריף אין אנא אללה הוודא אנא צאריב פיל עצייה אלדי פי ידי עלא אלמא אלדי פי בחר אלניל וינקלבו לדם: 18. והדגה - ואלסמכיה אלדי פי בחר אלניל תמות וינשח בחר אלניל ויתעבו מצריין לישרבו מא מן בחר אלניל: 19. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה קול אלא אהרון כוד עצייתך ומאייל ידך עלא מאיית מצריין עלא נהרהון עלא כלאיגהון ועלא כנאדקהון ועלא גמיע מגמע מייתהון ויצירו דם ויציר דם פי גמיע ארץ מצר ופי אוואני אלכשב ופי אוואני אלחגאר: 20. ויעשו - וצנעו כידא מוסה ואהרון כאלדי ווצא אללה ורפע פיל עצייה וצרב אלא מא אלדי פי בחר אלניל לחצריית פרעון ולחצריית עבירו ונקלבו גמיע אלמא אלדי

וולדית לו אלא נדב ואלא אביהוא אלא אלעזר ואלא איתמר: 24. ובני - ובנין קרח אסיר ואלקנה ואביאסף הדולי אטווייף אלקרחי: 25. ואלעזר איבין אהרון אכר לו מן בנאת פוטיאל לו לל אמרה וולדית לו אלא פינחס הדולי רוס אבאת אללויין לאטווייפהון: 26. הוא אהרון ומוסה אלדי קאל [אללה] ליהון אכרגו אלא בני ישראל מן ארץ מצר עלא עסכרהון: 27. הם - הימה מכלמין אלא פרעון מליך מצר ליכרגו אלא בנין ישראל מן מצר הוא מוסה ואהרון: 28. ויהי - וכאן פי יום כלאם אללה אלא מוסה פי ארץ מצר: 29. וידבר - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא אנא אללה כאלים אלא פרעון מליך מצר אלא גמיע אלדי אנא מכלים אליך: 30. ויאמר - וקאל מוסה קדם אללה הוודא אנא אלדג שפיף וכיף יסמע אלי פרעון:

ז

1. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה נצור געלתך אסתאד לפרעון ואהרון אכור יכון תרגמנאך: 2. אתה - אנתה תכלים אלא גמיע אלדי אווציך ואהרון אכור יכלים אלא פרעון ויבעת אלא בני ישראל מן ארצו: 3. ואני - ואנא אצעייב אלא קלב פרעון ואכתיר אלא אייתי ואלא ברהנאתי פי ארץ מצר: 4. ולא - ולם יסמע אליכון פרעון ואגעל אלא אפתי פי מצר ואכריג אלא עסכרי אלא קומי בני ישראל מן ארץ מצר פי אחכם עצימין: 5. וידעו - ויערפו מצריין אין אנא אללה פיתמיילי אלא אפתי עלא מצר ואכריג אלא בנין ישראל מן מבינהון: 6. ויעש - וציניע מוסה ואהרון כאלדי ווצא אללה ליהון כידא צינעו: 7. ומשה - ומוסה איבין תמנין סניה ואהרון איבין תלתה ותמנין סניה פי תכלמהון אלא פרעון: 8. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה ואלא אהרון קאיילא:

ז

1. אלהים - אדון, וכן ב, בעקבות ת"א (רב). נביאך - מתורגמן, כת"א. 19. ובעצים ובאבנים - בכלי עץ ובכלי אבן, כת"א (במני אעא ובמני אבנא), וכן בג, וכן רס"ג: ופי אוואני אלכשב ואלחגאר.

30. ערל שפתיים - עילג שפתיים, וכן למעלה פסוק 12. אלדג = אלחג → אלחג → לחג (עילג לשון). ג: תקיל אללגווייה - כבד לשון.

בִּיָּאֵר לְעֵינַי פֶּרְעָה וּלְעֵינַי
עֲבָדָיו וַיַּהֲפֹכּוּ כָל-הַמַּיִם אֲשֶׁר-
כֹּא בִּיָּאֵר לָדָם: וַהֲדָגָה אֲשֶׁר-בִּיָּאֵר
מָתָה וַיִּבָּאֵשׁ הַיָּאֵר וּלֹא-יִכְלוּ
מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן-הַיָּאֵר
וַיְהִי הָדָם בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
כב וַיַּעֲשׂוּ-כֵן חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם
בְּלִטְיָהֶם וַיַּחֲזֹק לֵב-פֶּרְעָה
וּלֹא-שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר
ג וַיְהִי: וַיִּפֹּן פֶּרְעָה וַיָּבֹא אֶל-
בֵּיתוֹ וּלֹא-שָׁת לְבֹו גַם-לִזְאֹת:
כד וַיַּחֲפְרוּ כָל-מִצְרַיִם סְבִיבַת
הַיָּאֵר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יִכְלוּ
כה לִשְׁתּוֹת מִמֵּי הַיָּאֵר: וַיִּמְלֹא
שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת-יְהוָה
אֶת-הַיָּאֵר:

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בֹּא אֶל-
פֶּרְעָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר
יְהוָה שְׁלַח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי:
כ וְאִם-מֵאֵן אַתָּה לִשְׁלַח הֵנָּה
אֲנֹכִי נֹגֵף אֶת-כָּל-גְּבוּלָךְ
כב בַּצִּפְרָדַיִם: וּשְׂרָץ הַיָּאֵר
צִפְרָדַיִם וְעָלוּ וַיָּבֹאוּ בְּבֵיתְךָ
וּבְחֹדֶר מִשְׁכַּבְךָ וְעַל-מִטָּתְךָ
וּבְבֵית עֲבֹדֶיךָ וּבַעֲמָךְ וּבִתְנוּרֶיךָ
כג וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ: וּבָכָה וּבַעֲמָךְ
וּבְכָל-עֲבֹדֶיךָ יָעֻלוּ הַצִּפְרָדַיִם:
כד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אָמַר
אֶל-אַהֲרֹן נָטָה אֶת-יָדְךָ בְּמִטָּה

עַל-הַנְּהָרֹת עַל-הַיָּאֲרִים
וְעַל-הָאֲגָמִים וְהָעַל אֶת-
הַצִּפְרָדַיִם עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
ב וַיִּט אַהֲרֹן אֶת-יָדוֹ עַל מִימֵי
מִצְרַיִם וְהָעַל הַצִּפְרָדַיִם וַתִּכַּס
ג אֶת-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן
הַחֲרָטְמִים בְּלִטְיָהֶם וַיַּעֲלוּ
אֶת-הַצִּפְרָדַיִם עַל-אֶרֶץ
ד מִצְרַיִם: וַיִּקְרָא פֶּרְעָה לְמֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הֲעֵתִירוּ אֶל-
יְהוָה וַיִּסַּר הַצִּפְרָדַיִם מִמֶּנִּי
וּמֵעַמִּי וְאֶשְׁלַח אֶת-הָעַם
ה וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
לְפֶרְעָה הַתִּפְאָר עָלַי לְמַתִּי
אֶעֱתִיר לָךְ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעַמָּה
לְהַכְרִית הַצִּפְרָדַיִם מִמֶּךָ
וּמִבְּתִיךָ רַק בִּיָּאֵר תִּשְׁאָרְנָה:
ו וַיֹּאמֶר לְמַחֵר וַיֹּאמֶר כְּדִבְרְךָ
לְמַעַן תֵּדַע כִּי-אֵין כִּיְהוָה
ז אֱלֹהֵינוּ: וְסָרוּ הַצִּפְרָדַיִם מִמֶּךָ
וּמִבְּתִיךָ וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמָּה רַק
ח בִּיָּאֵר תִּשְׁאָרְנָה: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן מֵעַם פֶּרְעָה וַיִּצְעַק
מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה עַל-דִּבְרֵי
הַצִּפְרָדַיִם אֲשֶׁר-שָׁם לְפֶרְעָה:
ט וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיָּמָתוּ
הַצִּפְרָדַיִם מִן-הַבָּתִּים מִן-
י הַחֲצֹרֹת וּמִן-הַשְּׂדֹת: וַיִּצְבְּרוּ
אֶתֶם חֲמָרִם חֲמָרִם וַתִּבָּאֵשׁ
יא הָאֶרֶץ: וַיִּרְא פֶּרְעָה כִּי הִיתָה

הַרוּחָה וַהֲכַבֵּד אֶת-לְבֹו וּלֹא
שָׁמַע אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
אָמַר אֶל-אַהֲרֹן נָטָה אֶת-מִטָּה
וְהָךְ אֶת-עַפְרֹת הָאֶרֶץ וְהָיָה לְכֹנֶס
יג בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן
וַיִּט אַהֲרֹן אֶת-יָדוֹ בְּמִטָּהוֹ וַיָּךְ
אֶת-עַפְרֹת הָאֶרֶץ וַתִּהְיֶה הַכֹּנֶס
בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה כָּל-עֹפֶר
יד הָאֶרֶץ הָיָה כֹנֵס בְּכָל-אֶרֶץ
מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן הַחֲרָטְמִים
בְּלִטְיָהֶם לְהוֹצִיא אֶת-הַכֹּנֵס
וּלֹא יָכְלוּ וַתִּהְיֶה הַכֹּנֶס בְּאָדָם
טו וּבַבְּהֵמָה: וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטְמִים
אֶל-פֶּרְעָה אֲצַבַּע אֱלֹהִים הוּא
וַיַּחֲזֹק לֵב-פֶּרְעָה וּלֹא-שָׁמַע
אֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:
טז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה ס
הִשְׁכֵּם בִּבְקָר וּהִתִּיצֵב לִפְנֵי
פֶּרְעָה הֵנָּה יוֹצֵא הַמִּימָה
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה
ז שְׁלַח עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: כִּי אִם-
אֵינְךָ מִשְׁלַח אֶת-עַמִּי הֲנִנִּי
מִשְׁלִיחַ בָּךְ וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךְ
וּבְבָתֶּיךָ אֶת-הָעֹרֵב וּמִלֹּאֵי בָתֵּי
מִצְרַיִם אֶת-הָעֹרֵב וְגַם הָאֲרָמָה
ח אֲשֶׁר-הֵם עֲלֶיךָ: וְהַפְּלִיתִי בַּיּוֹם
הַהוּא אֶת-אֶרֶץ גִּשְׁן אֲשֶׁר עַמִּי
עֹמֵד עֲלֶיךָ לְבִלְתִּי הָיוֹת-שָׁם
עֹרֵב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה

לאקטע אלעפאציע מינך ומן ביתך פקט פי בחר אלניל
יתבקו: 6. ויאמר - וקאל לגידא וקאל כי כאלמך לאגל
תעריף אין ליס מיתיל אללה אלהנא: 7. וסרו - ויזולו
אלעפאציע מינאך ומן ביתך ומן עבירך ומן קומך פקט פי
בחר ניל יתבקו: 8. ויצא - וכרג מוסה ואהרון מן ענד
פרעון וצרך מוסה קידם אללה עלא סבאב אלעפאציע אלדי
געל לפרעון: 9. ויעש - וציניע אללה כי כאלם מוסה
ומתו אלעפאציע מן אלכיות מן אלחווש ומן ליחקול:
10. ויצברו - וכוומו ליהון כומאת כומאת ואנשחית
אלארץ: 11. וירא - ונצר פרעון אין צארית ווסעה ותקל
אלא קלבו ולם סימיע אליהון כאלדי כלם אללה:
12. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה קול אלא אהרון
מאייל אלא עצייתך וצורב אלא טרב אלארץ ויציר לל קמל
פי גמיע ארץ מצר: 13. ויעשו - וצנעו כידא ומאייל
אהרון אלא ידו פי עצייתו וצרב אלא טרב אלארץ וצארית
אלקמליה פיל אנסאן ופיל בהימיה גמיע טרב אלארץ צאר
קמל פי גמיע ארץ מצר: 14. ויעשו - וצנעו כידא מנגמין
פי רקוותהון ליכרגו אלא אלקמל ולם יגיצרו וצארית
אלקמליה פיל אנסאן ופיל בהימיה: 15. ויאמרו - וקאלו
אלמנגמין אלא פרעון קדרית אלרב היא וקווי קלב פרעון
ולם סימיע אליהון כאלדי כלם אללה: 16. ויאמר - וקאל
אללה אלא מוסה באכיר פיל סיביח ונתיציב קדאם פרעון
הוודא כאריג אלמא ותקול אליה כידא קאל אללה בעת
קומי ויכדמו קידמי: 17. כי - פלאכין ליסך באעית אלא
קומי הוודאני מצליט פיך ופי עבירך ופי קומך ופי ביותך
אלא אלכיליט ויתמאלו ביות מצר מן אלכיליט ואיצא
אלארץ אלדי הימא עליהא: 18. והפליתי - ואפריק פי
דאליך אליום אלא ארץ גושן אלדי קומי ואקיף עליהא
ליליס יכון תם כיליט לאגל תעריף אין אנא אללה פי

פי בחר אלניל לידם: 21. והדגה - ואלסמכיה אלדי פי
בחר אלניל מאתית ואנשח בחר אלניל ולם יגצרו מצריין
לישרבו מא מן בחר אלניל וצאר אלדם פי גמיע ארץ מצר:
22. ויעשו - וצנעו כידא מנגמין מצר פי רקוותהון וקווי
קלב פרעון ולם סימיע אליהון כאלדי כלם אללה:
23. ויפן - ולתפת פרעון ואיגא אלא ביתו ולם געל באלו
איצא להאדי: 24. ויחפרו - ויחפרו גמיע מצריין מסתדיר
בחר אלניל מא לישרבו אין לם יגצרו לישרבו מן מאית
בחר אלניל: 25. וימלא - וכמל סבעת אייאם בעד מא
צרב אללה אלא בחר אלניל:
26. ויאמר - וקאל אלה אלא מוסה דכול אלא פרעון
ותקול אליה כידא קאל אללה בעאת אלא קומי ויכדמו
קידמי: 27. ואם - ואנכאן מבתריר אנתא ליתבעת הוודא
אנא צאריב אלא גמיע תכמאך פיל צפאציע: 28. ושרץ -
וידבי בחר אלניל צפאציע ויטלעו ויגו פי ביתך ופי מכדאע
מטגער ועל פרשתאך ופי בית עבירך ופי קומך ופי תנורך
ופי עגינך: 29. ובכה - ופיך ופי קומך ופי גמיע עבירך
יטלעו אלעפאציע:

ח

1. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה קול אלא אהרון מאייל
אלא ידך פי עצייתך עלא אלאנהור עלא אלכלאייג ועלא
אלכנאדיק ויטליע אלא אלעפאציע עלא אלארץ מצר:
2. ויט - ומאייל אהרון אלא ידו עלא מאית מצריין
וטלעית צפצעא וגאטית אלא ארץ מצר: 3. ויעשו - וצנעו
כידא מנגמין פי רקוותהון וטלעו אלא אלעפאציע עלא
ארץ מצר: 4. ויקרא - ונדא פרעון למוסה ולאהרון וקאל
צאלו קדאם אללה ויזוויל צפאציע מיני ומן קומי ואבעת
אלא אלקום וידבחו קדאם אללה: 5. ויאמר - וקאל מוסה
לפרעון אתמנא עליי לאמתיה אצלי לך ולעבירך ולקומך

להתחכם ולשאול דבר גדול, ולומר שלא אוכל לעשותו. 9. ומן השדת -
על המילה הארמית "חקל" כשאולה מן הערכית, ראה לעיל במבוא. וכן ת"א
(ומן חקלתא). 10. חמרים חמרים - ערמות ערמות, בעקבות ת"א ורש"י:
צבורים צבורים, כתרנומו, דגורין גלן. 15. אצבע אלהים - יכולת אלהים,
וכן בג.

21. יכלו - יגצרו = יקדרו, וכן להלן פסוק 24. 27. בצפרדעים - פיל
צפאציע = באלעפאדע, כרס"ג. וכן להלן בפרק ח. 28. משכבך - מטגער
= מצנעך כרס"ג.

ח

5. התפאר עלי - בקש ממני, בעקבות ת"א (שאל לך). ופירש רש"י: השתבח

ט בקרב הארץ: ושמתי פדת בין

עמי ובין עמך למחר יהיה

כ האת הזה: ויעש יהוה כן ויבא

ערב כבד ביתה פרעה ובית

עבדיו ובכל-ארץ מצרים

תשחת הארץ מפני הערב:

כא ויקרא פרעה אל-משה

ולא-הרן ויאמר לכו זבחו

כב לאלהיכם בארץ: ויאמר משה

לא נכון לעשות כן כי תועבת

מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן

נזבח את-תועבת מצרים

כג לעיניהם ולא יסקלנו: ודרך

שלשת ימים נלך במדבר

וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר

כד יאמר אלינו: ויאמר פרעה

אנכי אשלח אתכם וזבחתם

ליהוה אלהיכם במדבר רק

הרחק לא-תרחיקו ללכת

כה העתירו בעדי: ויאמר משה

הנה אנכי יוצא מעמד-והעתרתי

אל-יהוה וסור הערב מפרעה

מעבדיו ומעמו מחר רק אל-

וסף פרעה התל לבלתי שלח

ט את-העם לזבח ליהוה: ויצא

משה מעם פרעה ויעתר אל-

כו יהוה: ויעש יהוה כדבר משה

ויסר הערב מפרעה מעבדיו

כז ומעמו לא נשאר אחד: ויכבד

פרעה את-לבו גם בפעם

הזאת ולא שלח את-העם:

טא ויאמר יהוה אל-משה בא אל-

פרעה ודברת אליו כה-אמר

יהוה אלהי העברים שלח את-

ב עמי ויעבדני: כי אם-מאן אתה

ג לשלח ועודה מחזיק בם: הנה

יד-יהוה הויה במקנה אשר

בשדה בסוסים בחמרים

בגמלים בפקד ובצאן דבר

ד כבד מאד: והפלה יהוה בין

מקנה ישראל ובין מקנה

מצרים ולא ימות מכל-לבני

ה ישראל דבר: וישם יהוה מועד

לאמר מחר יעשה יהוה הדבר

ו הזה בארץ: ויעש יהוה את-

הדבר הזה ממחרת וימת כל

מקנה מצרים וממקנה בני-

ז ישראל לא-מת אחד: וישלח

פרעה והנה לא-מת ממקנה

ישראל עד-אחד ויכבד לב

פרעה ולא שלח את-העם:

ח ויאמר יהוה אל-משה ואל-

אהרן קחו לכם מלא חפניכם

פוח כבשן וזרקו משה

ט השמימה לעיני פרעה: והיה

לאבק על כל-ארץ מצרים

והיה על-האדם ועל-הבהמה

לשחין פרח אבעבעת בכל-

י ארץ מצרים: ויקחו את-פוח

הכבשן ויעמדו לפני פרעה

ויזרק אתו משה השמימה

ויהי שחין אבעבעת פרח

יא באדם ובבהמה: ולא-יכלו

החרטמים לעמד לפני משה

מפני השחין כי-היה השחין

יב בחרטום ובכל-מצרים: ויחזק

יהוה את-לב פרעה ולא שמע

אלהם כאשר דבר יהוה אל-

משה:

יג ויאמר יהוה אל-משה

השכם בפקד והתוצב לפני

פרעה ואמרת אליו כה-אמר

יהוה אלהי העברים שלח את-

יד עמי ויעבדני: כי בפעם הזאת

אני שלח את-כל-מגפתי אל-

לבך ובעבדיך ובעמך בעבור

תדע כי אין כמני בכל-הארץ:

טו כי עתה שלחתי את-ידי ואף

אותך ואת-עמך בדבר ותכחד

טז מן-הארץ: ואולם בעבור זאת

העמדתיך בעבור הראתך את-

כחי ולמען ספר שמי בכל-

שביעי

יז הארץ: עודך מסתולל בעמי

יח לבלתי שלחם: הנני ממטיר

כעת מחר ברד כבד מאד אשר

לא-היה כמוהו במצרים למן-

יט היום הוסדה ועד-עתה: ועתה

שלח העז את-מקנה ואת כל-

ח שמות וארא

פיל ארץ: 6. ויעש - וציניע אללה אלא אלכלם האדא מן תני יום ומת גמיע בוש מצר ומן בוש בנין ישראל לם מת ואחיד: 7. וישלח - ובעת פרעון והוודא לם מת מן בוש ישראל חיתא ואחיד ותקיל קלב פרעון ולם בעת אלא אלקום:

8. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה ואלא אהרון כידו ליכון מאלו חפנתכון ספווית תנור וירשו מוסה לנאחו אלסמא לחצרית פרעון: 9. והיה - ויציר לל גברה עלא גמיע ארץ מצר ויכון עלא אלאנסאן ועלא אלבהימיה לקיריח נאבית פקפיק פי גמיע ארץ מצר: 10. ויקחו - ואכדו אלא צפווית אלתנור ווקפו קדם פרעון ורש אלו [מוסה] לנאחו אלסמא וצאר קיריח פקפיק נאבית פיל אנסאן ופיל בהימיה: 11. ולא - ולם יגצרו אלמנגמין ליקפו קדם מוסה מן קדם אלקיריח אין צאר אלקיריח פיל מנגמין ופי גמיע מצר: 12. ויחזק - וקווא אללה אלא קלב פרעון ולם סימיע אליהון כאלדי כלם אללה אלא מוסה: 13. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה באכיר פיל ציביח ונתיציב קדם פרעון ותקול אליה כידא קאל אללה אילאה אליהוד בעאת אלא קומי ויכדמו קידמי: 14. כי - אין פיל מרא האדי אנא מצאליט אילא גמיע צרבתי אלא קלבך ופי עבידך ופי קומך פי סבאב תעריף אין ליס מתלי פי גמיע אלארץ: 15. כי - אין הלאן עלאטת אלא אפתי ואצרוב אלך ואלא קומך פיל וובא ותנקיטיע מן אלארץ: 16. ואולם - ופלאכין פי סבאב האדי וקפתאך פי סבאב ארוויך אלא קווי ולאגל חכי סמי פי גמיע אלארץ: 17. עודך - עאדך מסתמליך פי קומי ליליס תבעתהון: 18. הנני - הוודאני ממטיר כיוקת גידא ברד תקיל גדא אלדי לם צאר מתלו פי מצר למין אליום תאססאת וחיתא הלאן: 19. ועתה - והלאן בעאת גאמיע אלא בושך ואלא גמיע אלדי לך פיל חקליה גמיע אלאנסאן ואלבהימיה

מאבין אלארץ: 19. ושמתי - ואגעל פרק בין קומי ובין קומך לגידא יציר אייה האדא: 20. ויעש - וציניע אללה כידא ואיגא כיליט תקיל בית פרעון ובית עבדו ופי גמיע ארץ מצר אנתלפית אלארץ מן קדם אלכיליט: 21. ויקרא - ונדא פרעון אלא מוסה ולאהרון וקאל מצו דבחו קדאם אלהכון פיל ארץ: 22. ויאמר - וקאל מוסה לם מרתב לינצנע כידא אין (כריהת) מעבודת מצר נדבח קדם אללה אלהנא הוודא נדבח אלא מעבודת מצר לחצרתהון ולם ירגמונא: 23. דרך - טריק תלאת אייאם נמצי פיל בר ונדבח קדם אללה אלהנא כאלדי יקול אלינא: 24. ויאמר - וקאל פרעון אנא אבעת ליכון ותדבחו קדאם אללה אלהכון פיל בר [פקט] ביעיד לם תבעדו לתמצו צאלו עאני: 25. ויאמר - וקאל מוסה הוודא אנא כאריג מן ענדך ואצלי קדם אללה ויזול אלכיליט מן פרעון מן עבדו ומן קומו גידא פקט לא יעאוויץ פרעון יתמצכר ליליס יבעת אלא אלקום לידבחו קדם אללה: 26. ויצא - וכרג מוסה מן ענד פרעון וצלא קדם אללה: 27. ויעש - וציניע אללה כי כאלם מוסה וזל אלכיליט מן פרעון מן עבדו ומן קומו לם תבקא ואחיד: 28. ויכבד - ותקל פרעון אלא קלבו איצא פיל מרא האדי ולם בעת אלא אלקום:

ט

1. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה דכול אלא פרעון ותכלים אליה כידא קאל אללה אלאה אליהוד בעאת אלא קומי ויכדמו קידמי: 2. כי - פלאכין מבתריר אנתה לתבעת ועדיך מיתמסיך פיהון: 3. הנה - הוודא אפית אללה כאייניה פי בושו אלדי פיל חקליה פיל כיל פיל חאמיר פיל גמיל פיל בקר ופיל גנאם וובא תקיל גדא: 4. והפלה - ויפריק אללה בין בוש ישראל ובין בוש מצר ולם ימות מן גמיע בנין ישראל שאיי: 5. וישם - וגעל אללה מיעאר קאיילא גידא יצנע אללה אלכאלם הדא

"אל" גם כשצריך "לא". 14. שלח - מכוון. ב: באעת. 16. שמי - ב: סינעית איסמי - מעשה שמי. 17. מפתולל - משתלט, בעקבות ת"א (כבישת ליה לעמי), וכן בג. 18. ברד - תרגם במילה ערבית וזה מבחינה אטימולוגית לעברית, אך "ברד" בערבית הוא "קור", ולא כ"ברד" העברי. וראה גם במבוא.

22. תועבת מצרים - תועבת אלוהי מצרים. ב: כריהית מצר, וכן בהמשך הפסוק.

י

2. מחזיק - ב: מיתקווית - מתחזק. 5. הדבר - אלכאלם = אלכלאם, וכן בפסוק 6: אלכלם - אי עקביות בכתיב. לעתים הוא כותב את האות הכפולה

אשר לה בשדה כל-האדם
והבהמה אשר-ימצא בשדה
ולא יאסף הביתה וירד עליהם
כ הברד ומתו: הירא את-דבר
יהוה מעבדי פרעה הננים
את-עבדיו ואת-מקנהו אל-
כא הבתים: ואשר לא-שם לבו
אל-דבר יהוה ויעזב את-
עבדיו ואת-מקנהו בשדה:

כב ויאמר יהוה אל-משה נטה
את-ידיך על-השמים ויהי ברד
בכל-ארץ מצרים על-האדם
ועל-הבהמה ועל כל-עשב
ג השדה בארץ מצרים: ויט
משה את-מטהו על-השמים
ויהוה נתן קלת וברד ותהלך
אש ארצה וימטר יהוה ברד
כד על-ארץ מצרים: ויהי ברד
ואש מתלקחת בתוך הברד
כבר מאד אשר לא-היה כמהו
בכל-ארץ מצרים מאז היתה
לגוי: ויך הברד בכל-ארץ
כה מצרים את כל-אשר בשדה
מאדם ועד-בהמה ואת כל-
עשב השדה הכה הברד ואת-
ט כל-עץ השדה שבר: רק בארץ
גשן אשר-שם בני ישראל לא
ז היה ברד: וישלח פרעה ויקרא
למשה ולאהרן ויאמר אליהם

חטאתי הפעם יהוה הצדיק
כח ואני ועמי הרשעים: העתירו
אל-יהוה ורב מהית קלת
אלהים וברד ואשלחה אתכם
כט ולא תספון לעמד: ויאמר אליו
משה כצאתי את-העיר אפרש
את-כפי אל-יהוה הקלות
יחדלון והברד לא יהיה עוד
למען תדע כי ליהוה הארץ:
ל ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם
תיראון מפני יהוה אלהים:
לא והפשתה והשערה נפתה כי
השערה אביב והפשתה גבעל:
לב והחטה והפסמת לא נפו כי
מפטור לג אפילת הנה: ויצא משה מעם
פרעה את-העיר ויפרש כפיו
אל-יהוה ויחדלו הקלות והברד
לד ומטר לא-נתן ארצה: וירא
פרעה כי-חרל המטר והברד
והקלות ויסף לחטא ויכבד
לז לבו הוא ועבדיו: ויחזק לב
פרעה ולא שלח את-בני
ישראל כאשר דבר יהוה
ביום-משה:

בא ויאמר יהוה אל-משה בא אל-
ז ויאמר כי-אני הכבדתי את-
לבו ואת-לב עבדיו למען שתי
ב אתתי אלה בקרבן: ולמען
תספר באזני בנך ובן-בנך את

אשר התעללתי במצרים
ז ואת-אתתי אשר-שמתי בס
ג וידעתם כי-אני יהוה: ויבא
משה ואהרן אל-פרעה
ויאמרו אליו כה-אמר יהוה
אלהי העברים עד-מתי מאנת
לענות מפני שלח עמי ויעבדני:
ד כי אם-מאן אתה לשלח את-
עמי הנני מביא מחר ארבה
ה בגבלך: וכסה את-עין הארץ
ולא יוכל לראת את-הארץ
ואכל את-יתר הפלטה
הנשארת לכם מן-הברד ואכל
את-כל-העץ הצמח לכם מן-
ו השדה: ומלאו בתיך ובתי כל-
עבדיך ובתי כל-מצרים אשר
לא-דאו אבותיך ואבות אבותיך
מיום היותם על-האדמה עד
היום הזה ויפן ויצא מעם
ז* פרעה: ויאמרו עבדי פרעה
אליו עד-מתי יהיה זה לנו
למוקש שלח את-האנשים
ויעבדו את-יהוה אלהיהם
הטרם תדע כי אברה מצרים:
ח ויושב את-משה ואת-אהרן
אל-פרעה ויאמר אליהם לכו
עבדו את-יהוה אלהיכם מי
ט ומי ההלכים: ויאמר משה
בנערינו ובזקנינו נלך בבנינו
ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך

אלדי ינוויגיד פיל חקליה ולם ינגימיע לל בית וינוזיל עליהון אלברד וימותו: 20. הירא - אלכאייף מן כלם אללה מן עביר פרעון הראב אל עבירו ואל בושו אל לביות: 21. ואשר - ואלדי לם געל בלו אל כלם אללה ותרך אל עבירו ואל בושו פיל חקליה: 22. ויאמר - וקאל אללה אל מוסה מאייל אל ידך עלא נאחו אלסמא ויציר ברד פי גמיע ארץ מצר עלא אלנסאן ועלא אלבהימיה ועלא גמיע עיסיב אלחקליה פי ארץ מצר: 23. ויט - ומאייל מוסא אל עצייתו עלא נאחו אלסמא ואללה געל צווט וברד ותמצית אלנאר על ארץ ואמטר אללה ברד על ארץ מצר: 24. ויהי - וצאר ברד ונאר מתלקחא פי וצט אלברד תקיל גרא אלדי לם צאר מתלו פי גמיע ארץ מצר מן חין צארית לישעיב: 25. ויך - וצרב אלברד פי גמיע ארץ מצר אל גמיע אלדי פיל חקליה מן אנסאן וחיתא בהימיה ואל גמיע עיסיב אלחקליה צרב אלברד ואל גמיע סגאר אלחקליה כסאר: 26. רק - פקט פי ארץ גושן אלדי תם בנין ישראל לם צאר ברד: 27. וישלח - ובעת פרעון ונדא למוסה ולאהרון וקאל אליהון כטית הל מרא אללה אלצאליח ואנא וקומי אלצאלמין: 28. העתירו - צאלו קדם אללה וכפייה מן יציר צווט אלרב וברד ואבעת ליכון ולם תעווצו ליתקפו: 29. ויאמר - וקאל אליה מוסה כיכרוגי מן אלקרייה אבצוט אל כפופי פיל צאלה קדם אללה אלצוואט ינמינעו ואלברד לם יציר עאר לאגל תעריף אין לאללה אלארץ: 30. ואתה - ואנתא ועבירך עריפית אין ליסא מא ביתכאפו מן קדאם אללה אלרב: 31. והפשתה - ואלכתאן ואלשעיר נצראבו אין שעיר פריך ואלכתאן קצבין: 32. והחטה - ואלחנטה ואלכרסיניה לם נצארבו אין מאכרת הינין: 33. ויצא - וכרג מוסה מן ענד פרעון אל

אלקרייה ובצט כפופו פיל צאלה קדאם אללה ונמנעו אלצוואט ואלברד ואלמטר לם נזיל על ארץ: 34. וירא - ונצר פרעון אין נמנע אלמטר ואלברד ואלצוואט ועווצ ליכטא ותקל קלבו הוא ועבירו: 35. ויחזק - וקווי קלב פרעון ולם בעת אל בנין ישראל כאלדי כלם אללה פי יד מוסה:

1. ויאמר - וקאל אללה אל מוסה דכול אל פרעון אין אנא תקלת אל קלבו ואל קלב עבירו לאגל געלי איאתי הדולי פי מבינו: 2. ולמען - ולאגל תיחכי פי חצרות בנך ואיבין בנך אל די תמסכרת פי מצר ואל איאתי אלדי געלת פי מבינהון ותערפו אין אנא אללה: 3. ויבא - ואיגא מוסה ואהרון אל פרעון וקאלו אליה כדא קאל אללה אילאה אליהוד חיתא אמתיה מבתריר לתנכסיר מן קידמי בעת קומי ויכדמו קידמי: 4. כי - פלאכין מביתריר אנתא לתבעת אל קומי הוודאני מגיב גידא גראד פי תכמך: 5. וכסה - ויגטי אל עין שמס אלארץ ולם יגציר נאציר לינצור אל אלארץ ויאכול אל פצלית תכלצא אלמתבקי ליכון מן אלברד ויאכול אל גמיע אלסגר אלנאבית ליכון מן אלחקליה: 6. ומלאו - ויתמלו ביותר וביות גמיע עבירך וביות גמיע מצרין אלדי לם נצרו אבתך ואבת אבתך מן יום כונהון עלא אלארץ חיתא אליום האדא ולתפת וכרג מן ענד פרעון: 7. ויאמרו - וקאלו עביר פרעון אליה חיתא אמתיה יכון האדא לינא לל מעתרא בעאת אל אלארגל ויכדמו קדם אללה אלההון אנכאן ליסא מא בתעריף אין הלכית מצר: 8. ויושב - ותרגע אל מוסה ואל אהרון אל פרעון וקאל אליהון מצו כדימו קדם אללה אלההון וין וין מציין: 9. ויאמר - וקאל מוסה פי גולמנא ופי כתיארינתא נמצי פי בנינא ופי

3. לענת - להישבר, להיכנע, וכן בג, כת"א (לאתכנעא). 5. יתר הפלטה הנשוארת - תרגם כסמיכות בשלושה נרדפים כמו במקור העברי. כשני נרדפים מאלה בסדר אחר, תרגם ב: בקיית אלתיכליצא אלמתבקייה, ואילו ג תרגם רק "את יתר הפלטה" - בקיית אלמתכלצא. על סמיכות משולשת זאת ועל סוגה, ראה אבישור 1977, עמ' 68. 7. ויעבדו - ב: ויעבדו. 9. בנערינו ובזקנינו - ב: פי זיגרנא ופי כיכירנא - בקטנינו ובגדולינו.

21. לבו - ב: קלבו. 22. עשב - עיסיב, וכן ב: עיסב, וכן להלן פסוק 25. מילה זאת אינה ערבית, אלא שאילה מן העברית. וראה לעיל, בראשית א 11. 24. מתלקחת - מתלקחא, ככל הנראה יסוד עברי. וראה לעיל במבוא. ב: שעליה - דלוקה. 29. אל ה' - בתפילה לפני ה', כת"א (כצלו קדם ה'), וכן בפסוק 33. 31. גבעל - ב: פי עיוואדו - בענפיו. ג: בעודו. 32. והכסמת - תרגם במילה ארמית, וכן בג: כרסינה. וראה במבוא. אפילת - מאחרות, וכן ג: רכוואת - רכות. 33. נתך - ירד. ב: ווציל - הגיע, כת"א (מטא).

